

**RESUM DE CONCLUSIONS
I PROPOSTES PER A LA REFORMA
DEL SISTEMA FISCAL DE CATALUNYA**

Abril 2024

Índex

CAPÍTOL I. ANÀLISI ECONÒMIC DEL SISTEMA FISCAL DE CATALUNYA.....	4
1. Conclusions.....	4
2. Propostes.....	4
CAPÍTOL II. LA MILLORA DE LA GESTIÓ TRIBUTÀRIA.....	5
1. Conclusions.....	5
2. Propostes.....	6
CAPÍTOL III. IMPOSTOS CEDITS. IMPOST SOBRE TRANSMISIONS PATRIMONIALS I ACTES JURÍDICS DOCUMENTATS.....	7
1. Conclusions.....	7
2. Propostes.....	7
CAPÍTOL IV. IMPOST SOBRE SUCCESSIONS I DONACIONS.....	9
1. Conclusions.....	9
2. Propostes.....	9
CAPÍTOL V. IMPOST SOBRE EL PATRIMONI.....	10
1. Conclusions.....	10
2. Propostes.....	11
CAPÍTOL VI. IMPOST SOBRE LA RENTA DE LES PERSONES FÍSiques.....	11
1. Conclusions.....	11
2. Propostes.....	11
CAPÍTOL VII. IMPOST SOBRE LA DEPOSICIÓ DE RESIDUS EN DIPÒSITS CONTROLATS, LA INCINERACIÓ I LA COINCINERACIÓ.....	12
1. Conclusions.....	12
2. Propostes.....	12
CAPÍTOL VIII. TRIBUTACIÓ SOBRE EL JOC.....	12
1. Conclusions.....	12
2. Propostes.....	13

CAPÍTOL IX. TRIBUTS/IMPOSTOS PRÒPIS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA..	13
1. Conclusions.....	13
2. Propostes.....	13
CAPÍTOL X. LA MILLOR EFICIÈNCIA DE LA DESPESA PÚBLICA.....	16
1. Conclusions.....	16
2. Propostes.....	16

CAPÍTOL I. ANÀLISI ECONÒMICA DEL SISTEMA FISCAL DE CATALUNYA

1. Conclusions

Tot i que Catalunya té un nivell de pressió fiscal comparable o lleugerament superior a la mitjana espanyola, el seu esforç fiscal, quan s'ajusta pel PIB per càpita i es compara internacionalment, sembla menor.

La comparació de l'esforç fiscal en termes de despesa pública suggereix que les famílies catalanes podrien estar rebent menys en prestacions i serveis públics en relació amb allò que aporten fiscalment.

D'altra banda, cal assenyalar que l'Institut d'Estudis Fiscals, amb les darreres dades per al 2020, pel que fa a l'índex de competitivitat fiscal regional realitzat per ells, mostra que els millors resultats s'obtenen a Madrid, Biscaia, Àlaba, Guipúscoa i Canàries, mentre que, a la cua, se situen Aragó, Astúries, i Catalunya.

Adicionalment, d'acord amb l'indicador sintètic de Pressió Fiscal Normativa elaborat per l'Institut d'Estudis Econòmics a partir de l'Índex Autòmic de Competitivitat fiscal anteriorment esmentat, i considerant la UE com a base 100, de manera que Espanya en la seva mitjana se situa en 110 punts, Madrid obtindria una pressió fiscal normativa de 87,6 punts, sent la més favorable dins del territori espanyol, seguida per les tres províncies del País Basc, Biscaia, Àlaba i Guipúscoa, amb 88,9, 89,8 i 92,9 punts respectivament, sent aquests els únics quatre territoris espanyols que presenten millors resultats que la mitjana de la Unió Europea. Per part seva, el pitjor resultat es dona a Catalunya, on l'índex s'eleva fins als 134,5 punts.

D'això, cal inferir, a partir de l'estudi, dades i metodologia emprades per l'Institut d'Estudis Econòmics per al càlcul dels índexs regionals esmentats, que Catalunya mostra una fiscalitat molt més elevada en el context autonòmic espanyol, i que s'hauria de modificar per millorar-ne el competitivitat fiscal, qüestió que amb més detall es fa en les diverses propostes realitzades per cadascuna de les figures tributàries analitzades.

La recaptació per impostos propis a Catalunya és significativament alta en comparació amb altres comunitats autònomes.

En alguns impostos, podem citar específicament l'Impost sobre el Patrimoni, que és un impost cedit sobre el que es disposa de capacitat normativa, la regulació actual vulnera el principi constitucional de no confiscatorietat.

2. Propostes

Les propostes es defineixen als capítols posteriors. En qualsevol cas, com a orientació general:

Avançar decididament a configurar tant el sistema tributari general, com les diferents figures impositives en particular, de manera més respectuosa amb els principis de justícia tributària (equitat vertical i horitzontal); i no confiscatorietat, garantint l'equilibri entre la càrrega tributària i la capacitat econòmica dels contribuents.

Aconseguir aquest mateix equilibri entre l'aportació fiscal de les famílies catalanes i les prestacions i els serveis públics que rep.

Afavorir, mitjançant una fiscalitat empresarial adequada, l'economia productiva, la creació de riquesa i l'ocupació.

Elaborar un pla estratègic per reduir l'economia submergida.

CAPÍTOL II. LA MILLORA DE LA GESTIÓ TRIBUTÀRIA

1. Conclusions

En l'àmbit de la regulació de la gestió tributària, les competències autonòmiques són, sens dubte, molt limitades. Així ho ha posat de manifest el Tribunal Constitucional en la Sentència 65/2020, de 18 de juny de 2020, de resoldre el recurs d'inconstitucionalitat 4362/2017, interposat pel president del Govern en relació amb l'article 5 de la Llei del Parlament de Catalunya 17/2017, d'1 d'agost, del Codi tributari de Catalunya i d'aprovació dels llibres primer, segon i tercer, relatius a l'administració tributària de la Generalitat, en afirmar que:

"qualsevol regulació autonòmica de caràcter general sobre ordenació i aplicació dels tributs que contravingui els principis i normes jurídiques generals, substantives i de procediment, del sistema tributari espanyol, reservats ex Constitutione a l'Estat i regulats actualment a la Llei general tributària, serà inconstitucional [...]".

Per això les consideracions que es fan a continuació van dirigides no tant a la Generalitat de Catalunya com al legislador estatal. Tot això, sense perjudici que aquesta pugui, mitjançant circulars, directrius i instruccions, dirigir i orientar l'actuació de l'Agència Tributària de Catalunya, i altres organismes amb competència en la gestió i la recaptació tributària (com l'Agència Catalana de l'Aigua i l'Agència de Residus de Catalunya) al ple i més efectiu compliment dels principis generals proclamats a l'article 3.1 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic¹.

---

¹Article 3. Principis generals.

Les Administracions Públiques serveixen amb objectivitat els interessos generals i actuen d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb sotmetiment ple a la Constitució, a la Llei i al Dret.

Hauran de respectar en la seva actuació i relacions els següents principis:

- a) Servei efectiu als ciutadans.
- b) Simplicitat, claredat i proximitat als ciutadans.
- c) Participació, objectivitat i transparència de l'actuació administrativa.

2. Propostes

L'ordenament tributari espanyol conté una sèrie d'institucions que propendeixen per naturalesa a la generació d'actes administratius consentits pels seus destinataris que, tanmateix, estan infrautilitzades, oblidades, marginades o menyspreades.

Es tracta de recuperar quan ja tenim de valuós i treure-li tot el rendiment possible.

(i) En el procediment de comprovació i investigació dels tributs, ha d'existir una veritable interacció entre les parts, documentada adequadament, que superi la mera formalitat de consulta de l'expedient i la possibilitat de presentar al·legacions. Entenem que les actes amb acord són avui, encara, una ocasió perduda, i que el procediment per arribar-hi s'ha de regular mitjançant la fixació de les fórmules que condueixen (i que afavoreixen) la coincidència de voluntats.

(ii) Les actes amb acord representen actualment una oportunitat perduda. Cal regular el procediment per arribar a aquests acords, establint les fórmules que facilitin la coincidència de voluntats.

(iii) Malgrat la resistència dels operadors jurídics a acceptar mecanismes de mediació, conciliació i arbitratge en l'àmbit tributari, aquests mètodes de prevenció de conflictes poden ser útils tant per generar actes administratius consentits com per resoldre disputes abans d'arribar a instàncies judicials.

(iv) L'arbitratge, en particular, pot ajudar a equilibrar les facultats de l'Administració tributària amb els drets dels ciutadans, oferint un procés més eficient, ràpid i econòmic. Entre els seus beneficis, destaca una major protecció per al ciutadà, l'efectivitat de les resolucions sense retards innecessaris, i una notable reducció de la litigiositat davant els Tribunals Contenciós-Administratius.

(v) El recurs de reposició i la revocació són figures existents en el nostre dret que poden ser revitalitzades i guanyar rellevància si s'adopten noves bones pràctiques administratives. Tot i la percepció general de la seva inutilitat, aquests mecanismes podrien oferir una segona oportunitat per revisar actes administratius, facilitant així una ràpida solució de conflictes i adoptant una nova cultura tributària.

(vi) Considerant la naturalesa del recurs de reposició, seria adequat establir la suspensió automàtica de l'acte impugnat, sense necessitat de garantia, com a norma general, per evitar danys irreparables als contribuents.

(vii) Quant a la revocació, aquesta hauria de ser una via ràpida i senzilla per a la resolució extrajudicial de disputes, beneficiant tant els contribuents com l'Administració en la correcta aplicació de la llei i en la reducció de conflictes innecessaris.

---

d) Racionalització i agilitat dels procediments administratius i de les activitats materials de gestió.

e) Bona fe, confiança legítima i lleialtat institucional.

f) Responsabilitat per la gestió pública.

g) Planificació i direcció per objectius i control de la gestió i avaluació dels resultats de les polítiques públiques.

h) Eficàcia en el compliment dels objectius fixats.

i) Economia, suficiència i adequació estricta dels mitjans als fins institucionals.

j) Eficàcia en l'assignació i utilització dels recursos públics.

k) Cooperació, col·laboració i coordinació entre les Administracions Públiques.

(viii) A més, es destaca la importància de la racionalització i agilitat dels procediments administratius, la bona fe, la confiança legítima, la responsabilitat en la gestió pública, la planificació per objectius, l'eficàcia, economia, eficiència en l'ús dels recursos públics, i la cooperació entre Administracions Públiques.

CAPÍTOL III. IMPOSTOS CEDITS. IMPOST SOBRE TRANSMISSIONS PATRIMONIALS I ACTES JURÍDICS DOCUMENTATS

1. Conclusions

Els tipus de gravamen dels impostos de transmissions patrimonials oneroses i els actes jurídics documentats vigents a Catalunya són els més alts de tot l'Estat. El tipus general de les transmissions patrimonials oneroses sobre béns immobles urbans és del 10% fins a 1.000.000 euros, i de l'11% a partir d'aquest import.

Es constata també que l'accés a l'habitatge en règim de propietat està cada cop a l'abast de menys ciutadans, cosa que planteja seriosos problemes no només en el present sinó també en el futur. En efecte, pel que fa al present, el lloguer de l'habitatge habitual sobrepassa ja a la ciutat de Barcelona el 50% de la renda personal i el pagament dels préstecs i crèdits hipotecaris destinats a adquirir-lo s'acosta a aquesta quantitat, encarint-se progressivament com a conseqüència de l'increment dels tipus d'interès. Això és degut a diferents factors, entre els quals hi ha el nivell injustificadament elevat dels tipus de gravamen dels impostos que recauen sobre béns immobles, entre els quals s'inclou l'habitatge.

2. Propostes

(i) Rebaixa del tipus general de gravamen de l'impost de transmissions patrimonials oneroses.

Atès que l'impost és de titularitat estatal, es proposa que l'Estat legisli un tipus màxim del 6% que podrà ser modificat a la baixa per la comunitat autònoma que així ho desitgi. Es proposa aquesta mesura amb caràcter general, amb una rebaixa suplementària si es tracta d'habitatge habitual, el tipus màxim del qual hauria de ser menor, al voltant del 4%, considerant les dificultats existents per adquirir un habitatge, la qual cosa planteja un greu problema no només a l'actualitat, sinó que tendirà a agreujar-se en el futur. Faci us o no l'Estat d'aquesta potestat, la Generalitat de Catalunya en us de la seva capacitat normativa hauria d'ajustar els tipus al que s'ha expressat abans.

Tot i les aparences, la rebaixa proposada no comportarà una disminució equivalent de recaptació, ja que tot indica que augmentarà el nombre de transaccions. En efecte, el període de rotació d'un habitatge a Madrid és de 32.5 anys, mentre que a Barcelona és de 46. Això significa que la rotació més gran de Madrid compensa un 87% de la diferència de tipus de gravamen.

(ii) Incrementar el factor de minoració de valor de referència cadastral del 10% al 20% actual.

Des del dia 1 de gener de 2022 la base imposable, tant de l'impost de transmissions patrimonials oneroses com de l'impost de successions i donacions, és determinat pel valor de referència cadastral si aquest és superior al valor escriturat.

L'Ordre HFP/1104/2021 va aprovar un factor de minoració del 10% per determinar el valor referència dels immobles, amb la finalitat que el valor de referència cadastral no fos mai superior al valor de mercat dels immobles.

L'experiència posa de manifest, però, que aquesta minoració no és suficient per aconseguir la finalitat pretesa. En massa ocasions el valor de referència cadastral continua sent superior al valor de mercat dels immobles, col·locant els subjectes passius en una situació insostenible ja que es veuen obligats a pagar els impostos sobre una base imposable -valor de referència cadastral- que no es correspon amb la realitat.

Per això, amb la finalitat d'evitar o, si més no, pal·liar la situació descrita, es proposa un augment del factor de minoració vigent al 20%.

(iii) Rebaixa del tipus de gravamen d'AJD.

El tipus de gravamen general d'AJD està fixat a Catalunya a l'1.5%, que es veu incrementat al 2% per a totes aquelles escriptures públiques que graven préstecs o crèdits hipotecaris el subjecte passiu dels quals sigui el prestador i, novament augmentat fins al 2,5% en totes aquelles escriptures públiques en què es produeix inversió de subjecte passiu d'IVA.

En l'àmbit intern, aquest impost és a Catalunya el més alt de totes les CCAA: el País Basc i Navarra -0.50%-, Madrid -0.75%-, la Rioja, 1%-, les Canàries , 0,75%-, Astúries -1.2% -; Cantàbria, les dues Castillas, Extremadura, Galícia, Múrcia, Comunitat Valenciana i Balears -1.5%-.

En l'àmbit extern, aquest impost és notablement més baix als països del nostre entorn i inexistent a països tan importants com el Regne Unit, Holanda o Alemanya.

Es proposa amb caràcter general la reducció del tipus de gravamen al 0,5%.

(iv) Supressió del tancament registral.

La tendència que apunta als països desenvolupats és la desaparició del tancament registral (o millor la substitució per obligacions d'informació desenvolupades) per diverses raons que resumim:

- Innecessaritat del tancament registral per a la Hisenda Pública, atesa la generalització dels **deures d'informació** per als operadors jurídics.
- La **interoperabilitat** que comporta que el ciutadà que presenta un document davant de qualsevol Administració Pública quedi rellevat de l'obligació de presentar tots altres aquells documents que al seu dia hagi presentat davant de qualsevol altra Administració, com passa, per exemple, amb la documentació fiscal corresponent a les operacions que es presentin al Registre.
- Els elevats **costos de transacció** que comporta el tancament des de la perspectiva economicofinancera i de la seguretat jurídica. Sembla que l'accés als registres públics ha d'estar lliure de qualsevol condicionament fiscal perquè la normativa tributària no ha d'interferir en l'exercici d'aquest dret.
- La **càrrega que al Registrador imposa** la qualificació necessària d'operacions des d'una perspectiva fiscal per decidir si obre el Registre.
- La **dissuasió a la inscripció** (per a aquelles operacions que no van satisfer

impostos), que s'aconsegueix mitjançant el tancament registral, constitueix un efecte pervers del tancament mateix que dificulta el coneixement d'operacions irregulars.

CAPÍTOL IV. IMPOST SOBRE SUCCESSIONS I DONACIONS

1. Conclusions

Es fa necessari reflexionar i debatre sobre si és convenient o no mantenir o suprimir l'Impost.

La justificació de l'Impost sobre Successions està lligada a un dels seus principals objectius com és la redistribució de la renda i la riquesa que guarda relació amb la igualtat d'oportunitats i l'equitat intergeneracional.

Per contra, un dels seus principals efectes negatius és la disminució dels incentius a l'estalvi i la inversió en la mesura en què les transferències entre generacions són un element important d'estalvi.

2. Propostes

D'optar-se pel manteniment de l'impost, les nostres propostes per Catalunya serien:

(i) Establir la no subjecció per a l'adquisició de béns i drets per herència, llegat o qualsevol altre títol successori quan el subjecte passiu sigui el cònjuge, ascendent o descendent de primer grau per línia directa sempre que la base liquidable no sigui superior a 1 milió d'euros, així com per a l'adquisició de l'habitatge habitual del causant.

(ii) Simplificar l'impost mitjançant la reducció de trams de l'escala impositiva, reduint els trams existents establint un tipus mínim del 4% i un tipus màxim del 9%. Adaptant així la tributació en ISD a la mitjana de l'OCDE.

(iii) Resoldre els problemes de liquiditat que genera l'Impost sobre Successions en aquells contribuents que reben patrimoni no líquid. Aquesta situació podria resoldre's mitjançant l'establiment de fórmules d'ajornament i fraccionament més beneficioses que les actuals, com la concessió d'ajornament i fraccionament sense interessos fins a la data de transmissió dels béns adquirits per herència, així com la possibilitat de satisfer l'impost mitjançant el lliurament de béns.

(iv) Eliminar els coeficients multiplicadors que depenen del patrimoni preexistent del beneficiari perquè atempten contra els principis tributaris d'equitat horitzontal i penalitzen l'esforç i èxit del contribuent.

(v) Així mateix, tenint en compte l'evolució de la societat actual, s'haurien d'eliminar també els coeficients multiplicadors en funció del grau de parentiu per evitar la discriminació a aquelles herències que no acaben sent rebudes per familiars directes.

(vi) Assimilar la parella de fet al cònjuge en relació amb les reduccions, tarifes i supòsit de no subjecció proposat.

CAPÍTOL V. EL IMPOST SOBRE EL PATRIMONI

1. Conclusions

Amb caràcter general, l'Impost sobre el Patrimoni (IP) és una rèmora històrica que: i) des d'una perspectiva econòmica drena l'economia productiva i llastra el seu desenvolupament i competitivitat; i ii) des d'una perspectiva jurídica, suscita seriosos dubtes de constitucionalitat. En primer lloc, considerem que l'actual Impost sobre el Patrimoni constitueix una figura tributària arcaica. Espanya és l'únic país de la Unió Europea que manté un impost sobre el patrimoni com el que configura la Llei 19/1991; la mateixa Llei que el va convertir en permanent malgrat el seu primigeni caràcter temporal, previst per l'article primer de la Llei 50/1977, de 14 de novembre, sobre mesures urgents de reforma fiscal.

En segon lloc, es tracta d'un impost que penalitza l'estalvi i, per tant, el creixement econòmic. Malgrat les exempcions previstes per al patrimoni afecte a les activitats empresarials, i segons dades de l'AEAT, aquests béns solament representaven, l'any 2021, un 1,41% del patrimoni global dels contribuents de l'impost.

És un error considerar que amb l'exempció del patrimoni empresarial queda fora de perill l'incentiu fiscal a la inversió productiva. En molts casos, la inversió particular no es canalitza directament transformant-la en inversió empresarial. La raó és que no tota la població té la possibilitat, la capacitat o la inquietud d'invertir de mode directe en una activitat empresarial. No obstant això, el que qualsevol estalviador sí que pot fer, és finançar amb el seu estalvi la inversió productiva de tercers, funció que compleixen els sistemes financers. D'altra banda, no podem obviar tampoc l'aferrissada conflictivitat tributària que genera l'exempció d'empresa familiar.

És un impost que, des d'una perspectiva estrictament econòmica, genera situacions de doble imposició respecte a altres figures tributàries. El cas més evident és el dels rendiments subjectes a l'IRPF que, una vegada incorporats al patrimoni del contribuent, són susceptibles de conformar la base imposable de l'IP.

A més, posseeix un escàs potencial recaptatori global, sense perjudici que, a nivell particular, genera fenòmens indesitjables de doble imposició i qüestionable progressivitat. Per tot això, no compleix amb els objectius per als quals va ser dissenyat.

També genera distorsions econòmiques internes i amb l'exterior, donada la dispersió normativa autonòmica, i arrossega efectes col·laterals com la pèrdua de contribuents, actuals o potencials, de l'IRPF, l'impacte del qual en la recaptació global, i en el creixement de l'estalvi i inversió nacionals, és incomparablement major, tant en el curt com en el mitjà i llarg termini, que la recaptació que es perdria amb la supressió de l'IP.

2. Propostes

Suprimir definitivament l'Impost sobre el Patrimoni, i figures anàlogues, establint-se les previsions legals oportunes perquè tampoc pugui ser establert com a impost propi per les Comunitats Autònomes.

CAPÍTULO VI. IMPUESTO SOBRE LA RENTA DE LAS PERSONAS FÍSICAS

1. Conclusiones

Comparativament amb altres comunitats, Catalunya és una de les comunitats més oneroses quant a tributació per IRPF en totes les categories de rendes. La comparació amb la comunitat de Madrid és especialment perjudicial per a Catalunya, puix que se situa clarament en l'altre extrem, sent Madrid una de les comunitats menys oneroses en tots els nivells.

Catalunya se situa en la part alta dels tipus marginals més elevats del conjunt de les comunitats autònomes espanyoles tant per a les rendes altes (50%) com per a les baixes (20%).

2. Propostes

Per evitar la pèrdua de competitivitat i fugida de talent Catalunya hauria de:

(i) Reduir els trams de la seva tarifa i, com a mínim, deflactar-los per recollir l'efecte de la inflació.

(ii) Reduir el tipus mínim aplicable i situar-lo, com a mínim, en el tipus mínim estatal i, si és possible, establir un tipus mínim inferior.

(iii) Reduir els tipus marginals màxims per a tots els tipus de renda, situant-los al nivell de les Comunitats Autònomes més dinàmiques (47,5% / 18,5%).

(iv) Incrementar el mínim personal i familiar autonòmic, amb la pretensió de compensar part de l'efecte de la inflació.

(v) Establir noves deduccions autonòmiques, si més no en línia amb l'horitzó a aquest efecte perfilat per altres Comunitats Autònomes.

(vi) Per afavorir l'accés a l'habitatge, recuperar la desgravació pels interessos dels préstecs o crèdits hipotecaris destinats a l'adquisició de l'habitatge habitual.

Malgrat les crítiques formulades en el seu moment contra aquesta mesura, creiem convenient la seva recuperació, perquè la situació actual i la seva evolució previsible aconsellen adoptar polítiques actives dirigides a facilitar l'adquisició d'habitatge, un bé

difícilment accessible sense finançament hipotecari, per la qual cosa hauria de recuperar-se la desgravació dels interessos reportats pels préstecs o crèdits hipotecaris destinats a l'adquisició d'habitatge habitual, un bé cada vegada més escàs.

CAPÍTOL VII. IMPOST SOBRE LA DEPOSICIÓ DE RESIDUS EN DIPÒSITS CONTROLATS, LA INCINERACIÓ I LA COINCINERACIÓ

1. Conclusions

Es tracta d'un impost en relació amb el qual existeix un consens substancial quant a la seva existència i funcionament.

2. Propostes

L'impost només declara subjectes a gravamen els abocaments en instal·lacions autoritzades. Podria tenir sentit com a tècnica indirecta per prevenir i **combatre els abocaments il·legals que aquests també estiguessin subjectes a gravamen**, podent-se'ls exigir el seu pagament als titulars dels terrenys on es localitzessin una vegada descoberts per les autoritats amb competència en la protecció del territori i quan el requeriment per a la seva retirada fos desatès.

CAPÍTOL VIII. TRIBUTACIÓ SOBRE EL JOC

1. Conclusions

En una societat complexa com la nostra no poden menysprear-se ni cap àmbit de sociabilitat ni cap sector d'activitat econòmica. Aquest missatge, de validesa general, resulta adequat al joc del bingo, aparentment menor, en comparació amb altres possibilitats desenvolupades al mercat lliure de les últimes dècades, però amb unes característiques de proximitat cap a les capes populars que li atorguen un paper difícilment substituïble en el seu camp d'actuació i influència.

La crisi del bingo, entre els elements del qual figura la competència del joc en línia (inclòs el seu millor tracte fiscal), el marge ajustadíssim dels gestors i la gravant tributació que incideix sobre ell fins a extrems pràcticament confiscatoris malgrat alguna millora aprovada en els últims anys, està produint ja de forma constatable una pèrdua de llocs de treball directes o indirectes així com una espiral de decaïment que podria conduir a la fi del sector si no s'adopten mesures correctores. El sector en realitat porta advertint-ho gairebé una dècada sense que s'atenguin a Catalunya les seves raons.

Aquest redisseny no pretén prima facie la solució una mica burda i recurrent de reclamar una disminució de la pressió fiscal sinó que s'aborda des de la idea de reformular els mecanismes tributaris que tenen al joc del bingo com a fet imposable de tal manera que les reformes proposades suposin un incentiu clar per al reforçament de l'activitat i per tant conduint al doble objectiu de millorar els resultats i de recuperar la recaptació fiscal. De no fer-se

d'aquesta manera, l'extinció del joc conduirà a pèrdues en els àmbits empresarial i tributari que qualsevol observador imparcial ha de desitjar ferventment evitar.

2. Propostes

(i) En el "bingo plus" de cartó físic que és la modalitat que més es practica a Catalunya, incrementar el percentatge de premis sobre les quantitats jugades fins a un 80% - 85%. Equiparant-lo a la resta de jocs privats en els quals la mitjana de premis és superior al 85% i a la resta de modalitats de joc de bingo els seus percentatges de premi arriben al 86% en el cas del bingo electrònic de Xarxa i el 87.3% en el cas del bingo en línia.

(ii) Reducció de l'impacte fiscal sobre el bingo plus mitjançant un canvi en la determinació de la base imposable de la taxa fiscal consistent a prendre com a base l'import de venda dels cartons minvat pels premis entregats WIN o GGR (Gross Gambling Revenue). Aquest és el sistema aplicat igualment en la resta de jocs privats fins i tot d'una altra modalitat de bingo com és la del "bingo electrònic" o del "bingo en línia" i ja ha estat implantat en el bingo tradicional amb diverses varietats a la majoria de Comunitats Autònomes.

(iii) La proposta que es realitza per a la reforma de la fiscalitat a Catalunya és l'establiment d'una taxa fiscal sobre el joc del bingo del 10% sobre la quantitat realment jugada, és a dir, el WIN o GGR (Gross Gambling Revenue).

(iv) Reduir el tipus de gravamen sobre l'Impost d'Activitats Econòmiques que en moltes poblacions representa un tracte confiscatori i pot fins i tot fer inviable el compte d'explotació.

És important destacar que es proposa adequar la nostra fiscalitat a la d'altres Comunitats Autònomes entre les quals cal destacar l'andalusa o la madrilenya.

CAPÍTOL IX. TRIBUTS/IMPOSTOS PROPIS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

1. Conclusions

El sistema tributari català pel que correspon als impostos propis deriva en un sistema fiscal extremadament complex i amb 11 tributs propis fa que Catalunya sigui la Comunitat Autònoma d'Espanya amb un nombre més alt d'aquests impostos.

Aquesta complexitat determina no tant per la pressió fiscal dels tributs propis en relació amb el PIB o a la recaptació per habitant sinó per la càrrega en la gestió que implica per al conjunt de ciutadania i empreses uns costos que afecten la competitivitat fiscal de Catalunya. Alhora en alguns dels impostos caldria una reflexió i anàlisi objectiu sobre la seva eficiència fiscal, és a dir, la relació entre els costos de gestió i l'import efectivament recaptat per la Generalitat.

2. Propostes

Cànon de l'aigua

(i) Eliminació de la previsió que les entitats subministradores actuïn com a substituïts del contribuent. En concret, la condició de substituïts del contribuent exigeix a les entitats subministradores que ingressin el cànon de l'aigua a l'ACA encara que els obligats al pagament

(els usuaris del servei d'abastament d'aigua) no hagin abonats el rebut corresponent.

Aquesta previsió resulta, en la nostra opinió, inconstitucional considerant que les empreses subministradores no són les que realitzen el fet imposable que grava el cànon, la qual cosa permet concloure que no estan manifestant una "capacitat econòmica" en el sentit de l'article 31.1 de la Constitució.

(ii) Modificació dels requisits establerts a l'article 66.3 del TRLAC per determinar en quins casos d'impagament per l'abonat les entitats subministradores resulten exemptes de responsabilitat davant l'Administració.

L'exempció de responsabilitat de les entitats subministradores es produeix quan concorren unes circumstàncies que fan que els imports facturats i no cobrats es considerin "incobrables"². Aquests supòsits per la seva irrealitat han de ser modificats.

(iii) Eliminació de la subjecció al cànon de l'aigua de l'activitat d'abastament per constituir un supòsit de doble imposició.

La Llei 5/2012, de 20 de març, de mesures fiscals, financeres, administratives i de creació de l'impost sobre estades en establiments turístics va suprimir la lletra d) de l'article 64.2 del TRLAC que establia l'exempció del pagament del cànon de l'aigua en relació a l'abastament fet a través de les xarxes bàsiques i en general l'abastament en altres serveis públics de distribució d'aigua.

Aquest fet entenem que és inconstitucional per diversos motius:

- En primer lloc perquè suposa que la mateixa aigua captada, transportada i potabilitzada per ser subministrada als abonats és objecte d'una doble tributació malgrat que amb diferent obligat tributari: d'una banda els abonats i d'altra banda les entitats subministradores. Amb el fet imposable que recau sobre les entitats subministradores no hi ha una manifestació de riquesa o activitat diferent a la que duu a terme amb la mateixa aigua l'usuari o abonat, la qual cosa suposa una vulneració del principi de capacitat econòmica previst a l'article 31.1 CE.
- En segon lloc perquè l'activitat d'abastament d'aigua és objecte de l'Impost sobre societats, el que determina que el cànon de l'aigua amb què es grava aquesta activitat sigui inconstitucional per vulnerar l'art. 6.2 de la Llei Orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de Finançament de les Comunitats Autònomes (d'ara endavant LOFCA).
- En tercer lloc perquè es produeix una coincidència entre el fet imposable del cànon de l'aigua que han de pagar les entitats subministradores i el fet imposable de l'Impost d'activitats Econòmiques, el que suposa vulnerar l'article 6.3 de la LOFCA.

---

² Quan l'abonat hagi entrat en situació de concurs de creditors, o bé quan hi concorrin els tres requisits següents de forma conjunta:

Que hagi passat més d'un any des de l'acreditació de l'impost repercutit sense obtenir el cobrament, i que aquesta circumstància estigui recollida degudament a la comptabilitat de l'entitat.

Que l'import incobrable, corresponent al cànon de l'aigua, sigui superior a 150 euros.

Que l'entitat subministradora acrediti haver instat el cobrament del deute mitjançant una reclamació judicial o un requeriment notarial o, quan siguin aplicables, altres vies de reclamació del deute, com la via del constrenyiment.

L'entitat subministradora queda exempta de responsabilitat en cas que es compleixi el requisit de l'apartat 1 o bé quan hi concorrin de forma conjunta els requisits (a), (b) i (c) de l'apartat 2. Això significa que si l'import del cànon de l'aigua d'un consumidor és igual o inferior a 150 euros, malgrat que el substitut del contribuïent (és a dir, l'entitat subministradora) ho reclami judicialment o notarialment, no té manera de deslliurar-se de la seva obligació d'ingrés del cànon a l'ACA encara que l'usuari mai no ho arribi a pagar.

- (iv) Revisió de les qüestions relatives a la bonificació que perceben les entitats subministradores per la seva funció de recaptadores del cànon, en cas que no s'elimini la figura del substitut del contribuent.

Impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica

En opinió d'aquesta Comissió d'Experts, l'impost estaria gravant la tinença del vehicle en lloc de l'ús, per la qual cosa la càrrega tributària en aquest cas no es correspon amb el principi de "qui contamina paga" i per tant entenem que no és un incentiu per reduir les emissions de CO₂.

D'altra banda, en la mesura que l'impost grava la tinença de vehicles per part de residents fiscals a Catalunya suposa un agreujament per exemple contra el sector empresarial de Catalunya dedicat al lloguer de vehicles sense conductor al subjectar únicament a l'impost d'emissions a les empreses els vehicles dels quals estiguin registrats a Catalunya i mantinguin en aquesta Comunitat algun centre d'activitat.

En lloc d'aquest impost, que hauria de suprimir-se, la millor manera d'aconseguir l'objectiu de reducció d'emissions de CO₂ és transformar l'impost de circulació per afegir-hi veritables criteris mediambientals enfocats a l'ús del vehicle i comuns en tots els territoris. D'aquesta manera, s'evitarien possibles distorsions en el mercat i aquest canvi en la fiscalitat no frenaria la compra de vehicles més nous i eficients i penalitzaria aquells vehicles més contaminants amb l'objectiu d'aconseguir una renovació progressiva del parc automobilístic.

Impost sobre instal·lacions que incideixen en el medi ambient

Entenem que és un impost que va en contra de les polítiques que han dut a terme les empreses catalanes en aquests últims anys amb l'objectiu de reduir les emissions de CO₂, integrar l'economia circular en els seus processos i activitats i usar el digital per impulsar l'eficiència energètica. **Hauria de suprimir-se.**

Impost sobre begudes ensucrades envasades

L'augment de l'IVA del tipus del 10% al 21% en 2021 a les begudes ensucrades i edulcorades ha vingut a cobrir precisament la finalitat perseguida per l'IBEE i a més en tot l'àmbit territorial de l'IVA. Això, a més de posar de manifest la descoordinació (i solapament) de les mesures tributàries destinades a desincentivar el consum de begudes ensucrades, obliga a replantejar la idoneïtat de mantenir un tribut circumscrit a un àmbit geogràfic determinat que penalitza els comercialitzadors d'aquests productes que operen a Catalunya. En qualsevol cas, l'Impost no ha aconseguit l'efecte pretès (reducció de l'obesitat i consegüent millora de la salut) sinó només el recaptatori.

Per això, aquesta Comissió advoca per la seva eliminació, ja que els motius que justificaven la seva implantació podrien haver estat superats per les mesures d'àmbit estatal i l'impost és clarament ineficaç.

Impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen a l'atmosfera produïda per l'aviació comercial

Sense perjudici del clar desavantatge competitiu que aquest tribut representa per a l'aeroport de Barcelona i d'altres aeroports catalans en relació amb altres aeroports del nostre entorn, hi ha elements configuradors de l'impost que plantegen clars dubtes d'adequació a l'ordenament vigent i, en particular, amb les directrius de la Comissió Europea sobre impostos mediambientals. Cal procedir a la seva supressió.

Impost sobre els actius no productius de les persones jurídiques

Aquesta Comissió advoca per la seva supressió atenent a la seva escassa rellevància recaptatòria, les dificultats tècniques que planteja una implantació descoordinada i el seu efecte dissuasori per al manteniment de societats a Catalunya. Constitueix un exemple d'un impost estrany dins dels estàndards internacionals, i és un símptoma de tot un model que no valora les conseqüències negatives que té el mateix.

CAPÍTOL X. LA MILLOR EFICIÈNCIA DE LA DESPESA PÚBLICA

1. Conclusions

Les administracions públiques espanyoles venen sent objecte al llarg dels últims anys de pressions financeres exacerbades per la pandèmia i la crisi a Ucraïna.

No hauria de resultar necessari destacar la importància de la transparència, la integritat i la responsabilitat en la gestió pública; principis que poden fomentar un creixement econòmic sostenible i reduir la corrupció. Tant la Llei 40/2015 com la Llei 19/2013 subratllen la necessitat d'avaluar l'eficiència de les polítiques públiques i la transparència.

Analitzant l'evolució dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya entre 2018 i 2022, s'observa un augment continu de les despeses no financeres i una variació en els ingressos no financers. Destaca un increment significatiu del deute tot i que s'ha aconseguit reduir la despesa en interessos. Les dades disponibles permeten concloure que les llars catalanes han contribuït fiscalment més del que reben en comparació amb altres Comunitats Autònomes.

2. Propostes

(i) Millorar l'eficiència en la despesa pública mitjançant avaluacions sistemàtiques i coordinades. A aquest efecte, s'haurien de millorar els mitjans de la Sindicatura de Comptes. Així com valorar la creació d'una agència autonòmica independent seguint el model de l'AIREF.

(ii) Promoure i millorar la transparència sobre el destí dels impostos i el cost dels serveis i prestacions públiques finançades amb aquests.

(iii) Aprofundir en l'educació en valors per fomentar una cultura de responsabilitat fiscal i social entre els ciutadans, així com la solidaritat.

(iv) Intensificar mesures que promoguin el compliment fiscal i la lluita contra el frau.

Foment

del Treball Nacional

Para más información:

www.foment.com
93 484 12 58
comunicacio@foment.com